

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Makšķerēšanas karte informē un izglīto 4
- Dažādu karpu šķirņu mazuļu audzēšanas un salīdzināšanas pētījums Latvijas apstākļos 7
- Iznākusi "Latvijas Zivsaimniecības gadagrāmata 2018" .. 8

GADA BALVA

Torte
Gada balvas
laureātiem

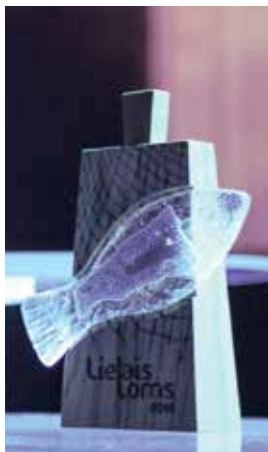

Foto: no ZM arhīva

“LIELAIS LOMS” IZCEĻ TRADĪCIJU KOPĒJUS

Zemkopības ministrijas Gada balvai zivsaimniecībā “Lielais loms 2018” kopumā tika saņemti 17 pieteikumi. Aktivitāte nav bijusi pārlietu liela, tomēr šis gads iezīmējies ar zivsaimniecības tradīciju celšanu godā.

“Zivis un to produkti ir un vienmēr būs pieprasīts pārtikas produkts gan Latvijā, gan citur, un mums tas ir jāizmanto. Latvijas zivsaimnieki to prot, – šī gada pirmajā pusē mūsu zivju produkti nonākuši pie patērētājiem vairāk nekā 50 pasaules valstīs. Par 15 procentiem ir audzis apstrādātās un konservētās produkcijas apjoms. Priecē arī uzņēmēju spēja likt veiksmīgi lietā tos atbalsta līdzek-

ļus, kurus piedāvā Eiropas Savienības fondi. Īpaši jāuzslavē zvejnieku kopīgie projekti ostu infrastruktūras pilnveidošanai, kas uzlabo zivju pieņemšanu, uzglabāšanu un apstrādi. Sekmīgi projekti zivju saldēšanas jaudu palielināšanai īstenoti Ventspilī un Skultē. Liepājā radītas jaunas iespējas apaļā jūrasgrunduļa saldēšanai, kā arī piekrastē nozvejoto zivju apstrādei. Zvejnieki un citi nozares pārstāvji nepārtraukti domā par pievienotās vērtības palielināšanu nozvejotajām zivīm, jaunu konkurētspējīgu produktu radīšanu un to pircēju loka paplašināšanu,” tā balvas pasniegšanas ceremonijā norādīja zemkopības ministrs Jānis Dūklavs.

Savukārt ZM Zivsaimniecības departamenta direktors **Normunds Riekstiņš** ir priecīgs, ka nozares labāko cilvēku un uzņēmēju konkurss kā stabils kuģis seko jau iepriekš nospraustajam kursam. “Cītīgi cenšamies Latvijā atrast veiksmīgākos un attiecīgajā gadā visvairāk izcēlušos zivsaimniecības jomas pārstāvjus. Tāpat kā iepriekšējos gados, nemainīgas saglabājušās visas nominācijas. Taisnības labad gan jāsaka, ka ar pretendentu pieteikšanu mūsu nozarē iet kā pa vilņiem – kādā nominācijā ir vairāk balvu gribētāju, kādā – mazāk. Šai ziņā jāpateicas Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centram un pašvaldībām, kuras atrod un vēlas pieteikt konkursam savos reģionos darbojošos uzņēmējus.

► 2. lpp.

Foto: no ZM arhīva

Gada balvas “Lielais loms 2018” laureāti

► 1. lpp.

Ir ļoti labi, ka vietējā vara un tās ļaudis lepojas ar savējiem. Tieši tas ir konkursa mērķis – palepoties ar to, ko varam un sasniedzam nozarē gan tuvākā apkārtnē, gan Latvijā kopumā. Citādi nozares cilvēki, kas ir strādīgi un enerģiski savā ikdienas darbā, kļūst kūtri, kad jākāpj uz skatuves un jānonāk goda gaismā,” uzsver Normunds Riekstiņš.

Šādu kūtrumu viņš skaidro ar faktu, ka dažādās grūtības un krīzes diezgan spēcīgi skar visas nozares jomas, tāpēc priecāties par sasniegumiem neatliek laika, vai arī ir bažas, ka ar pārāk lielu prieku var noskaust sev veiksmi turpmākajā darbā.

Normunds Riekstiņš: “Tomēr viena nominācija jau vairākus gadus pēc kārtas priecē ar lielu balvas pretendentu skaitu. Tā ir balva par ieguldījumu zivsaimniecības popularizēšanā. Šajā gadā tika pieteikti seši balvas kandidāti. Prieks par to, ka Latvijā ir pietiekoši daudz cilvēku, kas vēlas rādīt un pierādīt, ka zivsaimniecība mūsu valstī ir nozīmīga un plaša tautsaimniecības joma, ka tā ir uz palikšanu. Tostarp – attīstot ar zivīm saistītu atpūtas un tūrisma piedāvājumu. Skaidrs, ka šie pretendenti vēlas būt saskatīti un sadzirdēti, tāpēc ir arī atsaucīgāki un vairāk grib cīnīties par balvas saņēmēja titulu. Tas ir apsveicami, jo veicina nozares prestiža un popularitātes uzturēšanu, jaunu cilvēku iesaistīšanos nozarē, kā arī

nākamo potenciālo balvas pretendentu rašanos. Kā saka, labs piemērs ir lipīgs. Ļoti ceram, ka šī gada balvas laureātu piemērs pielips pēc iespējas lielākam skaitam nākamās balvas pretendentu!”

Turpmāk – nedaudz par tiem nominantiem, kuri šogad izvirzīti nominācijā “Par zivsaimniecības popularizēšanu”, aizrautīgi apzinot un kopjot senās zivsaimniecības tradīcijas, vienlaikus aktīvi ar tām iepazīstinot arī plašāku sabiedrību.

ZM Zivsaimniecības departamenta direktors Normunds Riekstiņš uzrunā klātesošos

Alūksnes novada pašvaldība balvai izvirzījusi pašvaldības aģentūru “ALJA”, kuras vadītājs Māris Lietuvietis aktīvi darbojas Alūksnes ezera apsaimniekošanā, izglītojot sabiedrību gan par makšķerēšanas licenču nepieciešamību un paša ezera veselības stāvokli, gan rīkojot dažādas izzinošas degustācijas, lai mācītu baudīt ezera zivis. Alūksnes ezerā regulāri atjauno zivju resursus, piedāvā prakšu vietas tiem, kurus šī nozare interesē, rīko izglītojošus pasākumus par ezeros mītošajām zivju un putnu sugām, to mijiedarbību, kā arī vides aizsardzības un resursu saprātīgas izmantošanas iespējām.

Savukārt Pāvilostas novada dome balvai virzījusi Pāvilostas novadpētniecības muzeju, kura galvenais uzdevums kopš tā izveides 1992. gadā bijis apkopot, saglabāt un nodot sabiedrībai Pāvilostas novada materiālās un garīgās kultūras vērtības. Muzejs, kas atrodas rekonstruētajā vēsturiskajā Loču ēkā, īstenojis arī EJZF līdzfinansētu projektu, izbūvējot Tiklu māju, kurā glabāt liелgabarīta eksponātus un izvietot interaktīvu ekspozīciju par Baltijas jūras kultūrvēsturisko mantojumu. Informācija par muzejā skatāmo pieejama arī ārvalstu viesiem, jo informatīvie materiāli tulkoti vairākās valodās.

► 3. lpp.

Gada balvas “Lielais loms” apbalvošanas ceremonijas dalībniekus sveic zemkopības ministrs Jānis Dūklavs

► 2. lpp.

Tikmēr no Tukuma novada Jaunpils pagasta šai nominācijai virzīta **Ginta Nordena saimniecība “Avotiņi”**, kas nodarbojas ar lauksaimniecību, dīķos audzē dažādas zivis un piedāvā arī tūrisma pakalpojumus. Šajā saimniecībā regulāri notiek izglītojoši semināri par karpu un foreļu audzēšanu, interesentus iepazīstina ar zivju sagatavošanu ziemai, ikvienam ir iespēja piedalīties arī atraktīvā pavasara/rudens zivju nozvejā.

Dundagas novads nominējis biedrības “Ūši” vadītāju **Dženetu Ma-**

Gada balvas zivsaimniecībā “Lielais loms 2018” laureātu saraksts:

- Nominācijā “**Gada zvejas uzņēmums**” – SIA “Varita”. Veicināšanas balvu saņēma SIA “Sāmenis”.
- Nominācijā “**Gada akvakultūras uzņēmums**” – ZS “Ūdensrozes”.
- Nominācijā “**Gada uzņēmums zivju apstrādē**” – SIA “Bērziems”. Veicināšanas balvu saņēma SIA “Kurzemes GB”.
- Nominācijā “**Jauns un daudzsoļošs nozarē**” – Kristīna Antonenko, SIA “Baltijas zivis 97”.
- Nominācijā “**Ieguldījums zivsaimniecības popularizēšanā**” – interešu kopa “Kalvas”.
- Nominācijā “**Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā**” – Aivars Ignatovs.

rinsku, kura dzīvo netālu no Kolkas raga un piedāvā izzinošas ekskursijas piekrastē, Kolkas puses tradicionālo ēdienu degustācijas un sklandraušu cepšanas meistarklases. Līdz pat 40 cilvēku lielām grupām saimniece piedāvā kilometru garu atraktīvu pastaigu maršrutu industriālās Kolkas vēsturē “No Rēveles ķilavām līdz Rīgas zeltam, jeb tradīcijām ir spēks”. Ar vietējo pašdarbnieku palīdzību teatralizētu skeču veidā viesus iepazīstina ar zivsaimniecības vēsturi Kolkā no 19. gs. beigām līdz mūsdienām. Gājiena noslēgumā var noskatīties dokumentālo filmu “Kolkasraga saimnieks” un degustēt Latvijas labākās šprotes, kuras piedāvā

Biedrības “Zivju gani” ekspertam Mārim Oltem (no kreisās) balvu pasniedz LLKC valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis

zivju pārstrādes uzņēmums “Līcis 93”. Dženeta Marinska zivis iepērk arī no vietējiem zvejniekiem un piedāvā degustācijas. Lai senās zivju gatavošanas receptes, tostarp – lībiešu gaumē, neizustu, saimniece kļuvusi arī par līdzautori lībiešu kulinārajam mantojumam veltītajā grāmatā ar ēdienu receptēm.

Biedrība “Zivju gani” konkursā pārstāv Ērgļu novadu. Plašāka publika šo biedrību zina, pateicoties dabas mīļa un copes eksperta Māra Oltes aktivitātēm. “Zivju gani” zivsaimniecību aktīvi popularizē, izglītojot sabiedrību par maksšķerēšanas niansēm. Gida pavadībā ikviens var iepazīt Lubānas, Kāla, Vecmuižas un citus ezerus, piedalīties spinningošanas apmācībās no laivas, no krasta, ar pludiņmaksšķeri, zem ledus un pat ar pašdarinātu maksšķeri. Sadarbībā ar Māra Oltes maksšķerēšanas skolu tiek rīkotas kā individuālas, tā grupu nodarbības arī jauniešiem. Biedrība organizē upju kopšanu, zivju nārsta vietu izveidi, ūdens tūristu maršrutu atjaunošanu un daudz ko citu.

Konkursa nominantu vidū bija arī **interešu kopa “Kalvas”** no Nīcas novada Jūrmalcieņa. Interesu kopas vadītāja Valija Ķergalve aizrāvusi daudzus ar savām idejām par zivsaimniecības mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu. Pateicoties viņas iniciatīvai, jau par ikgadēju notikumu kļuvusi Reņģu svētki Jūrmalcieņā, kuros pieejamas dažādas meistarklases, zivju ēdienu degustācijas un izklaidējoši pasākumi. Tas viss rada arī aizvien lielāku tūristu interesi par attālo Jūrmalcieņu, jo šajos svētkos vietējie zvejnieki labprāt iesaistās, ne vien piedāvājot zivis, bet arī rādot, kā darbojas kūpinātavas, un stāstot, kāds tad īsti ir senais zvejnieka arods.

Balva “Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā” piešķirta zinātniskā institūta “BIOR” zivju audzētavas “Tome” filiāles “Dole” vadītājam Aivaram Ignatovam, kura vadībā zivju audzētavā “Dole” pirmoreiz Baltijas reģionā izstrādāja un līdz šim laikam pielieto vimbu mākslīgās pavairošanas tehnoloģiju. Ilgus gadus Aivara Ignatova vadītā audzētava papildina zivju krājumus Daugavas baseinā, izlaižot nozīmīgu daudzumu vimbas, laša, nēģa, līdakas, sīgas, zandarta un citu sugu zivju mazuļus. **ZL**

Ilze Rūtenberga-Bērziņa,
LLKC sabiedrisko attiecību vadītāja

MAKŠĶERĒŠANAS KARTE

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs organizē Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību karšu izplatīšanu Latvijā. Paraleli Makšķerēšanas karšu tirdzniecībai LLKC rīko sabiedrības informēšanas pasākumus par aktualitātēm makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību jomā, lai veicinātu sabiedrības izpratni par videi draudzīgu un ilgtspējīgu zivju un vēžu resursu ieguvu.

Šogad LLKC organizējis un iesaistījies vairākos ar makšķerēšanas jomu saistītos pasākumos, turpmāk rakstā padalīsimies ar interesantākajiem iespaidiem no jau notikušiem pasākumiem.

Pasākumi bērniem un ģimenēm

Lai rosinātu bērnu un jauniešu interesi par makšķerēšanu, LLKC rīko pasākumus pie ūdeņiem, iesaistot sabiedrībā populārus un zinošus makšķerētniekus kā lektorus. Pasākumu ietvaros bērni un jaunieši iepazīst gan savā novadā esošās ūdenstilpes un to zivju resursu bagātības, gan iegūst zināšanas un pieredzi lielā loma gūšanā.

Īsi pirms vasaras brīvlaika sākuma, 25. maijā, LLKC organizēja pasākumu "Praktiskā makšķerēšana un dabas aizsardzība" Randenes pamatskolas 4.–8. klašu audzēkņiem. Pasākums pie Sventes ezera norisinājās sadarbībā ar ezera apsaimniekošanas biedrību "Sventes pērle". Tā mērķis bija iepazīstināt skolēnus ar dabas aizsardzību un videi draudzīgu makšķerēšanu. Par Sventes ezera ūdens pasauli skolēniem stāstīja profesors, bioloģijas doktors Artūrs Škute no Daugavpils universitātes, par Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumiem un mak-

Foto: no Agneses Nermales-Jordanes arhīva

Makšķerēšanas kartes radošā komanda pasākumā pie Plaužu ezera

šķerēšanas kartēm informēja Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Resursu kontroles sektora vadītājs Edvīns Gasperovičs, bet par biedrības "Sventes pērle" darbību pastāstīja tās vadītājs Jurijs Gridasovs. Pasākuma laikā skolēniem bija iespēja iepazīt dažnedažādās zivju ķeršanas ierīces un vēlāk katram praktiski tās pielietot makšķerēšanā no laivām. Praktiskā makšķerēšana tika īstenota no piecām laivām pieredzējušu zvejnieku pavadībā, un skolēniem izdevās nozvejot arī pa kādai zivtiņai. Viena no laivām bija aprīkota ar eholotu un GPS sistēmu, lai bērni varētu gūt priekšstatu par šo ierīču darbību un lomu makšķerētnieka un vides inspektora ikdienā.

Māris Olte šogad ticis ar bērniem un jauniešiem pie Ogres novada Plaužu ezera, Augstkalnes dzirnavu ezera un Remtes ezera. Pasākumu ietvaros viņš stāstīja par vispārējiem procesiem dabā, – kā kas ir veidojies mūsu pasaulē, kā saudzēt dabu un makšķerēt atbil-

dīgi. Māra stāstījums tika papildināts ar praktiskiem piemēriem un vērojumiem ezera apkārtnes dabas daudzveidībā, lai ieraudzītu vēstījumus, kas norāda uz attiecīgās ūdenstilpes zivju dažādību. Par to liecina gan koku augšanas īpatnības, ap ezeru esošais niedru blīvums, tur mītošie putni un ezera ūdens. Aktīvākajiem pasākuma dalībniekiem bija iespēja izmēģināt tikko apgūto praksē, jo visos pasākumos tika nodrošinātas pludiņmakšķerēšanas praktisko makšķerēšanas iemaņu apguvei. Pasākumā Augstkalnē un pie Plaužu ezera Mārim Oltem palīdzēja arī fidermakšķerēšanas eksperts Kārlis Goldmans, kurš sanākušajiem demonstrēja, kā notiek fidermakšķerēšana un ar ko tā atšķiras no citiem makšķerēšanas veidiem. Bērni uzzināja, ar ko piebarot un pievilināt savu lielo zivi, kā jānofiksē makšķere un savs skatiens, lai katru reizi iemestu āķi aptuveni vienā un tajā pašā vietā, kur iepriekš mesta barība.

► 5. lpp.

Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kartes var iegādāties internetā: makskeresanaskarte.lv.

Izplatītājs: Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs, tālr. 29460886.

◀ 4. lpp.

Savukārt izglītojošā pasākumā Jersikas pamatskolas skolēniem galvenais viesis bija profesionāls makšķernieks un vairāku starptautisku žurnālu eksperts Normunds Grabovskis. Sākumā profesionālais makšķernieks pievērsās teorijai, detalizēti izstāstot par makšķerēšanas piederumiem, pludiņiem, to izvēli. Izrunājot visu par makšķerēšanu un zivju barošanu, tālāk skolēni devās uz dīķi praktiski izmēģināt iegūtās teorētiskās zināšanas. Daļai skolēnu makšķerņieka pavadība tika sagatavotas un pārsietas līdzpaņemtās makšķeres. Normunds savā stāstījumā uzsvēra, ka loms ir atkarīgs no makšķerņieka attieksmes, jo, ja pielāgojas apstākļiem un „domā kā zivs”, tad loms var būt krietni lielāks. Tāpat viņš atzīst, ka zivis makšķerkātus, spoles un pludiņus nelauž, bet to dara makšķerņieks sava slinkuma dēļ, jo nav pareizi sagatavojies.

Lielākais pasākums bērniem tika organizēts sadarbībā ar diviem Jelgavas makšķerņiekiem – entuziastiem Jāni Cirsi un Kārli Goldmanu. “Jelgavas Makšķerēšanas festivāls bērniem” notika jūlija viducī Lielupes labā krasta promenādē. Tajā bērni līdz 14 gadu vecumam varēja mācīties makšķerēt, piedalīties makšķerēšanas sacensībās, iepazīt Latvijas zivis un piedalīties dažādās izklaidēs saistībā ar makšķerēšanu. Kopumā pasākumā piedalījās ap 200 cilvēku, no kuriem vairāk nekā puse – ne tikai bērni, bet arī viņu vecāki – makšķēri rokās turēja pirmo reizi. Kāda pasākuma apmeklētāja atzina:

Foto: no Agneses Neimanes-Jordanes arhīva

“Makšķerēšana ir labs un demokrātisks hobijs, jo nešķiro pēc dzimuma un vecuma. Tas māca pacietību, jo ir jāpagaida sava zivs un, ja sapņķerējas aukla, tā jāatpīņķerē. Makšķerējot nepieciešama koncentrēšanās un spēja noturēt uzmanību. Tā māca priecāties par lomu, lai kāds arī tas nebūtu, un nebēdāties, ja neko neizdevās noķert. Tas ļauj izvirzīt mērķi un censties to sasniegt, sniedzot gandarījumu, ja izdodas.”

Kā vēsta sens ticējums, – nav sliktu laika apstākļu, ir tikai nepiemērots apģērbs. Līdzīgi ir ar makšķerēšanu, tai netraucē ne gadalaiki, ne laika apstākļi, jo šī nodarbe laika gaitā ir pielāgojusi aprikojumu jebkurām situācijām. Tāpēc Makšķerēšanas kartes pasā-

kumi noritēja ne vien karstās vasaras dienās, bet arī vēsās un drēgnās rudens dienās. Tā rudenīgs makšķerēšanas piedzīvojums tika noorganizēts Rubenes pamatskolas un Elejas vidusskolas skolēniem. Rubenes pamatskolas bērni sadarbībā ar Valmieras Mednieku un makšķerņieku biedrības pieredzes bagātajiem makšķerņiekiem gan teorētiski, gan praktiski izzināja makšķerēšanas noteikumus un makšķerēšanas rīkus tuvējā Mazā Anša ezerā. Kopīgiem spēkiem tika papildinātas un no jauna iegūtas teorētiskās zināšanas, kā arī praktiskās makšķerēšanas prasmes. Savukārt Elejas vidusskolas skolēni pie Platones upes kopā ar Kārli Goldmanu apguva makšķerēšanas veidus, uzvedību pie ūdeņiem un laba loma veiksmes noslēpumus.

LLKC 2018. gadā ir rīkojis atsoņus pasākumus bērniem un jauniešiem un atbalstījis vairākus līdzīgus nozares pasākumus. Papildu tam LLKC līdzdarbojies arī dažādu makšķerņieku biedrību organizētos pasākumos, piemēram, biedrības “Burtņieku makšķerēšanas skola” bērnu nometnē, kā arī biedrības “Carnikavas makšķerēšanas skola” rīkotās makšķerēšanas sacensības jaunajai paaudzei. Liels izaicinājums Zivsaimniecības nodaļas darbiniekiem bija ģimeņu nometnes “3x3” ietvaros nedēļas garumā nodarbināt un izglītēt nometnes dalībņiekus vecumā no 8 līdz 14 gadiem, iepazīstinot ar zivju pasauli “Makšķerēšanas ievirzē”.

Foto: no Agneses Neimanes-Jordanes arhīva

Normunds Grabovskis viesojas Jersikas pamatskolā

▶ 6. lpp.

Foto: no Agneses Neimanes-Jordanes arhīva

Ieskats Jelgavas Makšķerēšanas festivālā bērniem – makšķerēšanas skola

◀ 5. lpp.

Te LLKC darbinieki nedēļas garumā radoši darbojās kopā ar zinātkāriem bērniem, lai mācītu, kā pareizi sagatavoties makšķerēšanai ne tikai teorētiski, bet arī praktiski, kā sagatavot makškeri, ēsmu, barību un visu aprīkojumu, lai veiksmīga cope būtu tikpat kā garantēta.

Pasākumi makšķerniekiem un ūdeņu apsaimniekotājiem

Lai veicinātu sabiedrības izpratni par videi draudzīgu un ilgtspējīgu zivju un vēžu resursu ieguvu, LLKC organizē informatīvus un izglītojošus, arī izklaidējošos pasākumus pieaugušiem makšķerniekiem un ūdeņu apsaimniekotājiem. Pasākumu ietvaros cenšamies runāt par jautājumiem, kas tieši vai netieši saistīti ar makšķerēšanu un makšķerniekiem.

Augusta sākumā uz semināru aicinājam Limbažu puses publisko un privāto ūdeņu apsaimniekotājus, lai informētu dalībniekus par aktualitātēm makšķerēšanā, zivju resursu izmantošanā, kā arī to atjaunošanā publiskajās ūdenskrātuvēs. Pasākumā kā lektori piedalījās Limbažu novada p/a „ALDA” direktors Jānis Remess, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR” Iekšējo ūdeņu un zivju resursu atražošanas nodaļas vadītāja Ruta Medne, biedrības “Mēs zivīm” vadītājs Ivars Dubra un Valsts vides dienesta Valmieras RVP sektora vadītājs Toms Arnavs. Katrs no lektoriem pārstāv savu jomu, un pasākuma dalībniekiem stāstīja par makšķernieku un ūdens apsaimniekotāju ietekmi uz ūdenstilpes ilgtspējīgu izmantošanu. Jānis Remess dalījās pieredzē par finansējuma piesaisti efektīvai ezera apsaimniekošanai, Ruta Medne stāstīja par ieteikumiem zivju sugu daudzveidības nodrošināšanai, zivju krājumu papildināšanai, Ivars Dubra

mācīja par zivju nārsta produktivitātes uzlabošanu un zivju augšanai labvēlīgu apstākļu nodrošināšanu publiskajās ūdenskrātuvēs. Savukārt Toms Arnavs izklāstīja kontrolējošo institūciju viedokli un iespējas, kā kontrolēt likumdošanas prasību ievērošanu ūdenstilpēs.

Pie Krustpils novada Baļotes ezera uz kopīgu pasākumu – diskusiju uzaiicinājam vietējos makšķerniekus, ezera krastu zemju īpašniekus un ezera apsaimniekotāju. Šī vieta tika izvēlēta, jo Baļotes ezerā salīdzinoši nesen ieviesta licencētā makšķerēšana, un tās ietvaros Krustpils novada pašvaldība mērķtiecīgi veikusi dažādus pasākumus: izstrādājusi zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumus, regulāri papildina zivju resursus, nodrošina publisko pieeju ezeram, kā arī iekārtojusi peldvietu un papildu vietas makšķerniekiem. Māra Oltes vadībā draudzīgā gaisotnē apspriedām esošo situāciju ezerā, kā arī meklējām tā attīstības iespējas nākotnē.

Diskusijas moderators Māris Olte atgādināja: “Mēs visu varam izdarīt paši – gan labu, gan sliktu.” Viņš puda savu viedokli par to, kas sagaida ezeru un tā zivju resursus, pētot pašreizējo situāciju un izvēlēto saimniekošanas virzienu. Nav noslēpums, ka makšķernieki ir neapmierināti, ka nav iespējas piekļūt labākajām makšķerēšanas vietām, nešķersojot kāda privātpašumu, savukārt ezera krastu zemju privātpašnieki gaužas par atkritumiem un postījumiem, ko aiz sevis atstāj makšķernieki. Māris dalījās arī ar savu pieredzi teritorijas apsaimniekošanā un iespējām, kā mierīgi un draudzīgi līdzās pastāvēt makšķerniekam un ezera krastu zemju īpašniekiem. Šī pasākuma ietvaros mums izdevās izveidot dialogu starp abām “karojošajām” pusēm, katra no tām varēja izklāstīt savu sāpi un pateikt otram, kā būtu jārikojas,

lai novērstu problēmas nākotnē. Tādējādi ceram, ka mums izdevās panākt kompromisu starp makšķerniekiem un ezera krasta zemju privātpašniekiem, lai nākotnē Baļotes ezera makšķernieki patvaļīgi nešķersotu privātpašumus, bet gan saskaņo ar zemes īpašnieku, ka drīkst šķērsot īpašumu, apņemoties aiz sevis atstāt sakoptu teritoriju. Jo, kā izrādās, visu var sarunāt, tikai jāpalūdz, un labs saimnieks nekad neatteiks. Bet, raugoties no otras puses, Māris Olte ieteica privātpašniekiem parādīt makšķerniekiem un atpūtniekiem, cik daudz darba ieguldīts, lai radītu atpūtas vietu pie ezera un to uzturētu tīru, tas rosinātu apmeklētāju atbildīgāk izturēties pret doto iespēju piekļūt ezeram.

Pēc Baļotes ezera semināra pieredzes radās doma organizēt pasākumu Liepājā, jo tā ir viena no iecienītākajām makšķernieku pilsētām, kura uzņem makšķerniekus no visas Latvijas un arī kaimiņzemēm. Liepāja ir ļoti specifiska makšķerēšanas vieta, jo šeit pieejams gan ezers, gan kanāls, gan jūra, kur katrā vietā ir spēkā sava makšķerēšanas kārtība. Lai palīdzētu makšķerniekiem orientēties likumdošanas labirintos un izskaidrotu, kas atļauts un kas aizliegts noteiktā vietā un laikā, tika organizēta tikšanās makšķerniekiem, kurā moderatora lomā starp makšķerniekiem, pašvaldību un Liepājas ezera apsaimniekotājiem uzņēmās Normunds Grabovskis. Lai šī informācija sasniegtu iespējami lielāku mērķauditoriju, pasākums tika filmēts. Pasākuma ieraksts pieejams internetā *Youtube* makšķerēšanas kartes kanālā tiešsaistē: <https://www.youtube.com/watch?v=6Yj6pUpCKm0>.

Kas notiks turpmāk?

LLKC arī nākamgad ielānojis vairākus pasākumus gan bērnu un jauniešu auditorijai, gan pieaugušajiem makšķerniekiem. Lai iegūtu precīzu informāciju par pasākumu datumu, laiku un norises vietu, sekojiet informācijai sociālajā tīklā *facebook.com* LLKC Makšķerēšanas karšu lapā Makskeresanaskarte.lv un www.makskeresanaskarte.lv.

Uz tikšanos pie ūdeņiem!

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr. 63050220, admin@llkc.lv, zivjutikls@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV/ZIVJUTIKLS

AKVAKULTŪRA

Zivju barošanās

Foto: no zivju audzētavas "Tome" arhīva

DAŽĀDU KARPUS ŠĶIRŅU MAZUĻU AUDZĒŠANAS UN SALĪDZINĀŠANAS PĒTĪJUMS LATVIJAS APSTĀKĻOS

Noslēgusies trešā pētījuma/demonstrējuma sezona. Tāpat kā iepriekšējos gados, tas tika veikts zinātniskā institūta "BIOR" zivju audzētavas "Tome" filiālē "Dole". Šogad pētījuma prioritārie mērķi bija divvasaras karpus (*Cyprinus carpio*) mazuļu izaudzēšana un aizsardzības pasākumu efektivitātes pārbaude pret zivēdājputniem.

No iepriekšējā gadā iegūtajiem divu šķirņu karpus mazuļiem zivju audzētavā tika izveidotas divas zivju grupas, katra savā dīķī (0,9 ha), kurām tika nodrošināti iespējami līdzīgi apstākļi. Karpus mazuļu ielaišanas blīvums atkarībā no vienas vasaras mazuļu vidējā svara bija 200 kg/ha lielākajām ("Šilavoto" šķirne, vidējais svars ~60 g) un 150 kg/ha mazākajām (Ungāru un "Šilavoto" šķirņu krustojums, vidējais svars ~25 g).

Šajā sezonā, lai novērstu līdzīgus zivēdājputnu radītus zaudējumus kā pirmajā (2016) pētījuma gadā, kad šī iemesla rezultātā tika zaudētas tikpat kā visas zivis, tika turpināts izmantot daudzviet pasaulē lietotu efektīvu dīķu aizsardzības metodi – dīķu pārklāšanu ar tīkliem. Papildus ap mazuļu audzēšanas dīķiem tika uzstādīts elektriskais gāns, lai nepieļautu zivēdājdzīvnieku piekļūšanu. Pētījuma laikā regulāri tika reģistrēta ūdens temperatūra, ūdenī iz-

šķīdušā skābekļa daudzums, pārbaudīts zivju veselības stāvoklis, veikti parazitoloģiskie izmeklējumi, zivis tika barotas ar granulēto zivju barību, veiktas kontrolzvejas un svara kontrolmērījumi.

Pateicoties šīs sezonas siltajiem temperatūras apstākļiem, kas bija labi karpus audzēšanai, tika krietni pārsniegti prognozētie ražas apjomi. Tomēr šādos Latvijai neraksturīgos siltuma apstākļos, un audzējot zivis intensīvā veidā, ir īpaši jāseko ūdens vides apstākļiem, it īpaši ūdenī izšķīdušā skābekļa daudzumam. Tieši šis faktors atsevišķos periodos bija nepietiekošā daudzumā, un tas ietekmēja zivju apetīti un veselības stāvokli, tāpēc tika mazināta vai pilnībā pārtraukta barošana un nodrošināta papildu ūdens padeve.

Apzvejojot dīķus, kopā tika iegūti 5323 kg zivju. Vienā dīķī zivju skaita zudums bija 0,7% un otrā 5,7%. Pēc zivju audzētāju pieredzes neaizsargātos zivju dīķos, nepielietojot papildu aizsardzības metodes, bet putnus un dzīvniekus tikai vienkārši biedējot, zaudējumi otrajā audzēšanas sezonā svārstās ap 50%. Ņemot vērā esošos apstākļus un minimālās atšķirības iegūtajos abu karpus šķirņu augšanas rezultātos, var secināt, ka abu grupu zivju šķirnes ir vienādi labi augušas. Pēc zivju audzētavas pieredzes, izvērtējot šo dīķu dabisko produktivitāti, iegūto zivju pieaugumu un izbaroto barības daudzumu, iegūtais

vidējais izmantotās barības koeficients ir 1,77, kas ir vērtējams kā ļoti labs. Veicot ekonomiskos aprēķinus, rezultātā tika secināts, ka šīs sezonas peļņa bez darbaspēka un iespējamajiem transporta izdevumiem, kas var būt ļoti atšķirīgi atkarībā no konkrētās saimniecības apstākļiem, ir 8574,6 eiro.

► 8. lpp.

**ABONĒJOT
"LAUKU LAPU", SAŅEMSIET
ARĪ "ZIVJU LAPU"!**

Ja vēlaties "Lauku Lapu" un "Zivju Lapu" saņemt mājās vai birojā, izdevumu iespējams abonēt tikai par piegādes cenu gan pasta nodaļās, gan "Latvijas Pasta" interneta mājaslapā:
<https://abone.pasts.lv/lv/katalogs/>
Abonēšanas indekss – 1163.

Foto: no zivju audzētavas "Tome" arhīva

Pētījuma/demonstrējuma audzēšanas dīķis

7. lpp.

Arī peļņa var būtiski mainīties no izaudzētās produkcijas vērtības, kas pamatā ir atkarīga no individuālas saimniecības uzskatiem, sezonas, tirgus situācijas, šķirnes u. c. faktoriem un nosacījumiem, kā arī produkcijas kvalitātes.

Iegūtie karpu mazuļi kā materiāls tiks izmantoti tālākiem pētījumiem un vaislas ganāmpulka izveidei. Pārējo daļu no demonstrējumā izaudzētā karpu šķirņu materiāla Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs izdalīja Latvijas akvakultūras dzīvnieku audzēšanas uzņēmumiem.

Ar detalizētiem pētījuma/demonstrējuma rezultātiem un to analīzi tuvākajā laikā varēs iepazīties Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra interneta vietnē, kā arī tur ir atrodama informācija par iepriekšējo gadu pētījumiem.

Apkopojot iegūto informāciju, var secināt, ka pilnībā pāri dīķiem pārvilkti aizsargtīkli ir efektīvs zivju pasargāšanas veids pret zivēdājputniem un elektriskais gans – pret zivēdājdzīvniekiem. Tomēr, zivīm pieaugot, var palielināties maluzvejniecības risks. Šādi aizsargātos dīķos zivju zudumi ir ļoti zemi. Lai veiksmīgi audzētu karpas intensīvos apstākļos, vasaras sezonā ir regulāri jāseko ūdens temperatūrai un izšķīdušā skābekļa daudzumam, pēc kuru rezultātiem ir nosakāma barošanas deva un jāveic citi iespējamie ūdens vides uzlabošanas pasākumi, kā arī kontrolzvejās jāpārbauda zivju veselības stāvoklis.

Izaudzētās produkcijas svēršana

Intensīvas zivju barošanās laikā un augstas temperatūras apstākļos ūdenī izšķīdušā skābekļa mērījumi ir jāveic dažādos dziļumos, lai iespējami ātri konstatētu t. s. vasaras ūdens stratifikāciju un veiktu attiecīgas korekcijas darbības. Izmantojot aprakstītās audzēšanas metodes, audzējot karpu mazuļus līdzīgos apstākļos, audzēšana ir rentabla, kā arī pie noteiktiem apstākļiem, vēl vairāk intensificējot audzēšanu, palielinot zivju blīvumu un kontrolējot ūdens vides apstākļus, šajā ražošanas procesā var gūt lielāku ienesīgumu. Salīdzinot abas karpu šķirnes, labāk ziemoja vienvasaras mazuļu grupa ar mazāko vidējo svaru, bet otrajā vasaras sezonā abu grupu zivis uzrādīja līdzīgus augšanas rādītājus. **ZI**

Mārcis Ziņģis, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" zivju audzētavas "Tome" Akvakultūras, pētniecības un izglītības centra vadītājs

GADAGRĀMATA

IZNĀKUSI "LATVIJAS ZIVSAIMNIECĪBAS GADAGRĀMATA 2018"

Ar Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda un Zemkopības ministrijas atbalstu Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkls izdod "Latvijas Zivsaimniecības gadagrāmatu". Šis ir gadagrāmatas izdošanas 22. gads, un tā jau tradicionāli ir kļuvusi par ceļvedi zivsaimniecības nozares aktuālajos jautājumos. Grāmatas tirāža – 1000 eksemplāru – tiks izplatīta bez maksas zivsaimniecības nozares iestādēm, dienestiem, sabiedriskajām organizācijām un uzņēmumiem – zvejas, zivju produktu apstrādes, zivkopības privātajām kompānijām utt., kā arī bibliotēkām. Interesentiem par grāmatas saņemšanu interesēties Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīklā: zivjutikls@llkc.lv, tālrunis 63050227. **ZI**

Kristaps Gramanis, Zivsaimniecības sadarbības tīkla sekretariāta projektu vadītājs

Zivju Lapa

SAGATAVOTA

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Apgādā Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov., LV-3018

tāl.: 63050220

iespiests "UnitedPress Tipogrāfija"

Citējot un/vai pārpublicējot izdevuma "Zivju Lapa" rakstus, atsauce obligāta. Pārpublicēšanai jāsaņem Apgāda rakstiska atļauja.

